

SENTÈNCIA

Magistrats Srs.

Concepció BARON MORA

Jacques RICHIARDI

Canòlic MINGORANCE CAIRAT

Andorra la Vella, 18 de gener de 2019 .

VIST en judici oral i públic pel Molt Il·lustre Tribunal de Corts, la causa núm. 6000121/2017 seguida pel presumpte delicte menor de lesions per imprudència greu, contra O. V. M. nascut el dia 04 d'abril de 1979 a Escaldes-Engordany, fill de Roger i Rosa Maria, de nacionalitat andorrana, i defensat per la Lletrada Sra. Neus Vives Armengol, que també representa al responsable civil solidari, la companyia d'assegurances UNIÓ ALIANÇA DE PREVISIÓ, i contra R. M. L., nascuda el dia 27 d'agost de 1978 a Osca (Espanya), filla de Vicente i Montserrat, de nacionalitat andorrana, i defensada pel Lletrat Sr. Isaac Pérez Mas, que també representa als responsables civils solidari, la companyia FINANCERA D'ASSEGURANCES, i subsidiari, la Sra. V. P. L., sent part acusadora el Ministeri Fiscal, representat per la Sra. Núria Garcia Val i actuant de ponent i redactor de la sentència la Magistrada Sra. Concepció Barón Mora.

RESULTANT PRIMER.- SÓN FETS PROVATS: Vers les 12.18 hores del dia 26 d'octubre de 2012, el processat O. V. M., nascut el dia 4 d'abril de 1979, de nacionalitat andorrana i amb antecedents penals no computables en la present causa circulava, -a velocitat inadequada per les circumstancies de lloc, a proximitats d'un pas de vianants i d'un encreuament i sent calçada molla per la pluja que queia i havia caigut-, per l'Av. Santa Coloma d'Andorra la Vella direcció Sant Julià de Lòria vers la capital, conduint la motocicleta de la seva propietat marca Honda,

model FES 125 Pantheon i matrícula (AND) XXXXX, degudament assegurada prop de la companyia d'assegurances UAP.SA, avançant els vehicles que circulaven en retenció en la mateixa direcció quan, a l'arribar a l'alçada del núm. 93 de la referida avinguda, col·lisionà amb el vehicle marca Seat model Ibiza amb matrícula (AND) XXXXX, propietat de la Sra. V. P. L., assegurat amb la companyia FINANCERA D'ASSEGURANCES.SA i conduit per la també processada R. M. L., nascuda el dia 27 d'agost de 1978, de nacionalitat andorrana i sense antecedents penals, que provenint d'un carrer sense nom situat a la dreta segons el sentit de la marxa de la motocicleta, s'incorporava a dita avinguda amb intencions de dirigir-se vers Sant Julià de Lòria, després que un tercer vehicle li cedís el pas.

L'impacte entre els dos vehicles es produí al bell mig de la calçada, -carretera general amb dos carrils de circulació separats per dos línies longitudinals continues amb un metre de distancia entre elles i amb trams discontinus per permetre l'accés als carrers laterals-, topant la part davantera frontal de la motocicleta contra la part davantera esquerra del vehicle, enfonsant la zona de la roda on quedà enganxada el portalàmpades de la moto i sortint projectat, per la violència de l'impacte, el conductor de la motocicleta que anà a topiar contra el vidre parabrisa del vehicle.

A conseqüència de la col·lisió R. M. L. patí ferides consistents en cremada de primer grau a la regió dorsal del 5è MTC i hipotènar de les dues mans, causades per l'acció de l'airbag del cotxe, i O. V. M.patí ferides consistents en politraumatisme, fractura bifocal de fèmur esquerre, fractura de fèmur dret, fractura/arrencament de oberta del pol distal de la ròtula del genoll esquerre, fissura de la branca isquiopubiana posterior esquerra, fractura de còccix, osteopènia difusa juxtarticular a ambdues articulacions coxofemorals, osteòfit a nivell de la ròtula esquerra, dues contusions a EEII esquerra, que requeriren la realització de diverses proves diagnòstiques, diverses intervencions quirúrgiques, ingrés hospitalari i diverses sessions de rehabilitació funcional.

RESULTANT SEGON.- El Ministeri Fiscal considera els fets d'utes constitutius d'un delictes menor de lesions per imprudència greu, tipificat a l'article 117.2 del Codi Penal, del que serien responsable en concepte d'autors els processats O. V. M.i R. M. L., sense que concorrin circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal.

Demana s'imposi, a cadascun dels processats, la pena de quatre mesos d'arrest nocturn condicional amb un termini de suspensió de la

pena de dos anys, i privació del permís de conduir per un termini de dotze mesos, així com el pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, reclama en nom de la C.A.S.S. les quantitats de 149.697,60€ i de 85,98€, per les despeses originades per les prestacions efectuades als lesionats, deixant a criteri del Tribunal les altres indemnitzacions que corresponguin, sent els acusats assistits de lletrat.

A l'acte de la vista oral ratifica el seu escrit de conclusions provisionals.

RESULTANT TERCER.- La defensa de l'acusat O. V. M., la lletrada Sra. Neus Vives Armengol, manifesta el seu desacord amb la relació de fets i qualificació jurídica efectuada pel Ministeri Fiscal. Considera que la única causa de l'accident és imputable a la conductora del vehicle que interrompí la trajectòria del seu defensat de qui nega hagués ultrapassat la línia longitudinal contínua i que a més circulava per un carril preferent, demanant en conseqüència la seva absolució.

Argumenta doncs que la conductora no s'assegurà de poder fer la maniobra de manera convenient i remarca que les restes de la moto van quedar al mig de la calçada. Considera que no ha quedat acreditat que circulés ràpid o pel carril central, afegint que les úniques declaracions a valorar són les efectuades per davant del Batlle i les del judici oral.

Reclama en concepte de responsabilitat civil per les lesions sofertes pel seu representat que han de ser abonades per la Sra. R. M. L., solidàriament amb la Companyia d'Assegurances i subsidiàriament amb la Sra. V. P. L., les següents quantitats:

- En concepte d'I.T.T., atesa la baixa laboral compresa entre el dia 27/10/12 al 10/07/14, és a dir 633 dies, més altres 61 dies per l'extracció del material d'osteosintesi, la quantitat total de 9.076,12 euros,

- En concepte d'I.P.P., la quantitat de 18.000 euros pel perjudici fisiològic patit. La part exposa les valoracions del perit forense que fixa les seqüeles en un 12,5% i adjunta documentació que acredita que la C.A.S.S. havia fixat les seqüeles derivades de l'accident en un 37%, percentatge que ha estar revisat a l'alça per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia que el fixà en un 46,45%. Considera així que la C.A.S.S. indemnitza el perjudici econòmic però no el fisiològic que és el que reclama i valora en la quantitat de 18.000 €,

- Pel concepte de pretium doloris valorat en 5,5/7, reclama la quantitat de 16.500 €,

- Pel concepte de perjudici estètic la quantitat de 2.500 €,
- Pel concepte de perjudici de lleure la quantitat de 3.000 €, atès que les seqüeles que pateix li impedeixen practicar Kung Fu Xinès segons certificat adjuntat,
- Reclama també 1.000 € pel valor venal de la motocicleta declarada sinistre total,
- Impugna la reclamació del Ministeri Fiscal a favor de la C.A.S.S. de la quantitat de 85,98 € que corresponen a les prestacions mèdiques efectuades a la Sra. R. M. L.,
- Per últim reclama les despeses processals causades, inclosos els honoraris de l'advocat intervinent.

RESULTANT QUART.- El lletrat Sr. Isaac Pérez Mas, advocat de R. M. L., de la companyia FINANCERA D'ASSEGURANCES i de la Sra. V. P. L., manifesta el seu acord parcial amb el relat de fets del Ministeri Fiscal, entenent que concorren diversos factors i circumstàncies que són rellevants a l'hora de determinar la causa de l'accident.

Així destaca en primer lloc l'elevada velocitat a la que circulava la motocicleta acreditada per la violència de l'impacte i pel fet que arribava tard a la seva feina segons pròpies declaracions, afegint, a més, que aquest efectuava un avançament dels vehicles en retenció més enllà de la línia contínua que delimitava el seu propi carril, maniobra que realitzà malgrat ser a prop d'un encreuament i d'un pas de vianants.

D'altra banda, al·lega que la seva representada era realitzant una maniobra permesa, degudament senyalitzada i de manera prudent, doncs un vehicle li havia deixat passar.

Discrepa en aquest punt de la qualificació jurídica del Ministeri Fiscal, doncs considera que pel que afecta a la seva defensada els fets no són constitutius de delictes per lo que demana la seva absolució.

Reclama finalment en concepte de responsabilitat civil la suma total de 1.035,66 euros a favor de la Sra. R. M. L. desglossada de la següent manera: 1.000 € pel pretium doloris valorat en 0,5/7 i 35,66 € en concepte de despeses mèdiques no abonades per la C.A.S.S., i reclama també en nom de V. P. L., propietària del vehicle, el valor venal fixat en 2725 € així com les despeses d'advocat originades.

S'oposa a la reclamació del Ministeri Fiscal efectuada en nom de la C.A.S.S. pel que fa a la quantitat derivada de les seqüeles (IPP) entenent que la quantitat màxima a fixar seria de de divuit mil euros reclamada per

l'interessat segons la jurisprudència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia (sentència 34/2016).

A l'acte del judici oral, hagut compte la reclamació efectuada per la defensa del Sr. O. V. M., manifesta respecte a la reclamació relativa a l'incapacitat parcial permanent que aquesta ha de quedar absorbida per la pensió d'invalidesa fixada per la C.A.S.S., i que valora com a màxim en 1.500 euros el punt. Afegeix que d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Superior, Sala Penal, sentència numero 34-2016 i les disposicions de l'article 90 de la Llei 17/2008 de la C.A.S.S., aquest organisme no pot reclamar per aquest concepte més enllà de la quantitat que els tribunals assenyalin com a indemnització que ha de pagar el tercer responsable. Accepta una quantitat màxima de 1.400 euros pel perjudici estètic i s'oposa a la reclamació efectuada pel concepte de perjudici de lleure que no considera acreditat, sent d'acord amb la quantificació de la resta dels perjudicis.

CONSIDERANT PRIMER.- els fets declarats provats són legalment constitutius d'un delicta menor de lesions per imprudència greu tipificat a l'article 117.2 del Codi Penal.

Efectivament, de la dinàmica de producció de l'accident d'autes es relleva de la part dels dos conductors intervinents una desatenció palmària en les respectives maniobres, incorporació a una via preferent i avançament de vehicles en retenció a proximitats d'un pas de vianants.

D'una banda, s'ha de deixar palès, que la incorporació a una via preferent quan la maniobra consisteix en travessar una fila de vehicles de circulació lenta per anar en direcció contrària és causa freqüent de col·lisions de vehicles per la qual cosa s'ha d'extremar la prudència i la vigilància o, si més no, omitir-la i anar a buscar la rotonda més propera per efectuar-la amb total seguretat per un mateix i per la resta dels usuaris. D'altra, que és freqüent també que les motocicletes, per les seves pròpies característiques, avancen vehicles que circulen en retenció creant així un més que evident i previsible risc.

És important destacar que de la prova practicada i singularment de l'atestat efectuat pel Servei de Policia ratificat a l'acte de la vista oral, així com de les fotografies obrant en autes (folis 28-36) i declaracions dels testimonis, la maniobra d'avançament efectuada pel conductor de la motocicleta era del tot incorrecta, a una velocitat superior a la permesa al lloc dels fets, -limitada a 50 Km/h-, ço que queda acreditat per la violència de l'impacte que queda reflectit a les fotografies ja esmentades (àlbum fotogràfic realitzat pel grup d'investigació d'accidents de transit del Servei de Policia) i també per la importància de les lesions sofertes pel mateix Sr.

O. V. M.. Precisar també que en esser la calçada molla per haver plogut al llarg del matí i ploure també al moment del l'accident els agents interventors no van poder constatar cap traça sobre el paviment no obstant però, si van poder constatar, per les marques que presentava la roda posterior de la motocicleta que va quedar bloquejada, que el seu conductor va accionar el fre abans de la col·lisió (foli 10 de dit informe policial) fet que si hagués anat a una velocitat adequada li hauria permès reaccionar i esquivar el cop. És també raonable pensar que les circumstàncies concretes del lloc, doble línia longitudinal contínua separades per un metre de distància, l'esmentat avançament no és fes sempre per dins del seu carril que a més era ocupat pels vehicles que avançava, no obstant en no haver quedat fefaentment acreditat aquest fet tant sols es pot recriminar una conducció indeguda per la velocitat excessiva, acreditada tal com ja ha estat dit, per la violència de l'impacte (els dos vehicles van resultar sinistre total) i també per la seves declaracions espontànies als agents intervinents que així ho van recollir en el seu informe que els hi va dir "*que arribava tard a la feina*" i així ha estat ratificat a l'acte de la vista oral (agent PO 276), per lo que aquest Tribunal estima una concurrència de culpes en la producció de l'accident de l'ordre del 70% de la seva part i del 30% de la part de la conductora del vehicle.

CONSIDERANT SEGON.- Són penalment responsables en concepte d'autors O. V. M. i R. M. L. d'aquest delicte menor de lesions per imprudència greu tipificat a l'article 117.2 del Codi Penal, per haver realitzat personalment els fets punibles, de conformitat amb allò que disposen els articles 20 i 21 del Codi Penal d'acord amb el que ha estat dit a l'anterior considerant.

CONSIDERANT TERCER.- No concorren circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal.

CONSIDERANT QUART.- En ordre a tot l'exposat i amb la concurrència apreciada aquest Tribunal estima adient imposar la pena d'un mes d'arrest nocturn condicional, fixant el termini de suspensió d'execució de la condemna en un any, i la pena d'un mes de privació del permís de conduir per a R. M. L. i la pena de dos mesos d'arrest nocturn condicional amb un termini de suspensió de la condemna d'un any i la pena sis mesos de privació del permís de conduir per O. V. M..

CONSIDERANT CINQUÈ.- Tot responsable criminalment d'un delict o falta ho és també civilment, pel que de conformitat amb el que disposen els articles 90 i següents del Codi Penal procedeix declarar la responsabilitat civil de R. M. L. i O. V. M., solidàriament, amb les seves respectives companyies FINANCERA D'ASSEGURANCES i UNIÓ ALIANÇA DE PREVISIÓ, i subsidiàriament, en el seu cas de V. P. L., els quals hauran d'abonar seguint els criteris jurisprudencials i tenint en compte la concurrència de culpes respectiva de 30% i 70 % les següents quantitats:

-A R. M. L.:

- La quantitat de 1.200 € pels concepte de pretium doloris,
- La quantitat de 35,67 € per la part no reemborsada de despeses mèdiques.

-A V. P. L.:

- La quantitat acreditada de 2.725 corresponents al valor venal del seu vehicle (foli 103).

- A O. V. M.:

- Pel concepte d'I.T.T., o sigui les quantitats deixades de guanyar en haver estat de baixa laboral, la suma de 9.076,12 €,
- Pel concepte de pretium doloris, fixat en un 5,5/7, la quantitat no discutida de 16.500 €,
- Pel perjudici de lleure, hagut compte la pràctica d'un esport, Kung Fu Xinés, segons certificat adjuntat, la quantitat de 1.500 €,
- Pel perjudici estètic valorat en 1,5/7 la quantitat de 1.500 €,
- Pel perjudici material el valor venal de la motocicleta acreditat de 1.000 € (foli 87).

I finalment per l'incapacitat parcial permanent o I.P.P., fixada i valorada pel perit forense en un 12,5%, es reclama de la part de la seva defensa la quantitat única de 18.000 € pel concepte dels danys fisiològics patits el que fa una valoració del punt de l'ordre de 1.440 euros (es a dir, dins dels criteris jurisprudencials) afegint tot seguit que no es reclama pels danys econòmics ocasionats derivats de les seqüeles que li resten degut a que dit perjudici ha estat rescabalat per la Caixa Andorrana de la Seguretat Social.

La reclamació de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social efectuada en el seu nom pel Ministeri Fiscal, segons figura als folis 171 i següents, per un total de 149.697,60 euros engloba la quantitat de 33.353,59 € abonada al Sr. O. V. M. per prestacions mèdiques; les

quantitats de 32.334,14€, 4630,46€, 2117,12€ i 273.29€ per baixa laboral més altres 77.089,00€ que correspon a la capitalització de la pensió d'invalidesa essent al voltant d'aquest darrer perjudici on rau la discussió entre parts.

És precís constatar que el barem que utilitza la C.A.S.S. a l'hora de valorar una incapacitat permanent derivada d'una lesió que suposa un menyscapse professional, -barem de l'Union des Caisses Nationales de Sécurité Sociale (UCANSS)-, és diferent del barem utilitzat –indicatiu o general- pel metge forense que determina únicament la incapacitat que suposa les seqüeles descrites pels actes de la vida quotidiana, i és per això que el barem del metge forense és xifrat en un 12,5% front el de la C.A.S.S. que inicialment ho valorà, en el present cas, en un 37% per a ser finalment fixat en un 46,45% per sentència núm. 66-2015 dictada en tràmit de recurs en data nou d'octubre per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, resolució que, contràriament a l'exposat per la defensa, determina que dit percentatge ho és amb caràcter objectiu, és a dir, que deriva directament de les lesions sofertes tal i com es veu detallat en dita sentència que recull la dictada per la Batllia i que resulta de la suma del 37% de les lesions del genoll i més el 9,45% de les del maluc, fixant únicament com a incidència laboral un 10% de l'element objectiu o sigui un 4.6% que afegit al ja esmentat 46,45% dona el 51,05% fixat per la sentència de la batllia que confirma. És a dir que la C.A.S.S., en aquest supòsit on es tracta d'un accident laboral in itinere, indemnitza el perjudici derivat de les seqüeles que li resten al Sr. O. V. M. ocasionades per les lesions sofertes a l'accident d'autes i no tant sols el perjudici econòmic com s'al·lega, per la qual cosa la quantitat que es determini en aquest procediment penal per aquest concepte, i que val a dir és considera ajustada la petició de 18000 euros realitzada, haurà de ser restada de la quantitat que li fou o li és abonada per la caixa andorrana de la seguretat social com a pensió d'invalidesa i que en esser negatiu el resultat no correspon doncs fixar cap quantitat al seu favor per aquest concepte.

Aquesta quantitat és acceptada per la defensa del contrari, que fins i tot a l'acte del judici oral la quantifica una mica superior valorant el punt en 1500 euros, però que no obstant matisa que la reclamació de la C.A.S.S. no pot anar més enllà de la quantitat que finalment es determini a favor del perjudicat de conformitat amb la jurisprudència que esmenta la sentència núm. 34-2016 del Tribunal Superior de Justícia, sala penal-, i les disposicions de l'article 90, paràgraf cinquè de la Llei 17/2008 de la Seguretat Social, que estableix *“La Caixa Andorrana de Seguretat Social no pot exigir en cap cas el rescabament d'una quantitat superior a la que els tribunals assenyalin com a indemnització que ha de pagar la tercera persona responsable.”*, raó per tot lo que procedeix denegar la quantitat

que aquesta institució reclama per aquest concepte de 77.089,00 euros devent de fixar-la en la quantitat reclamada i atorgada de 18.000 euros, aparent disfunció que resulta de l'aplicació de barems diferents per xifrar i quantificar el mateix perjudici però ajustat a la legalitat vigent.

- Així en atenció a l'exposat procedeix fixar les quantitats que ha de percebre la C.A.S.S.:

- La quantitat de 85,98 € per les prestacions mèdiques efectuades per R. M. L.,

- La quantitat de 73.608,60 euros (que engloba les quantitats corresponents a les prestacions mèdiques 33.353,59€ i les de la baixa laboral 32.334,14€, 4630,46€, 2117,12€ i 273.29€) no discutides, més la quantitat de 18.000 euros per la pensió d'invalidesa que sumades fan el total de 91.608,60 €.

Evidentment totes les quantitats referenciades hauran de ser minorades en la proporció de la coresponsabilitat fixada.

CONSIDERANT SISÉ .- d'acord amb el que disposen els articles 174 i 175 del Codi de Procediment Penal procedeix imposar als acusats el pagament de les despeses processals causades, no així però els honoraris d'advocat reclamats, devent de tenir en compte la seva condició de processats i condemnats, assumir cadascú d'ells les pròpies.

VIST les disposicions legals aplicables al present cas, en nom del poble andorrà,

DECIDIM:

1) Condemnar R. M. L. com a responsable penal en concepte d'autora pel delicte menor de lesions causades per imprudència greu sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal a la pena d'UN MES d'ARREST NOCTURN CONDICIONAL fixant el termini de suspensió d'execució de la condemna en una any, la SUSPENSÍÓ del PERMIS de CONDUIR per UN MES i el pagament de les despeses processals causades.

2) Condemnar O. V. M. com a responsable penal en concepte d'autor pel delicte menor de lesions causades per imprudència greu sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal a la pena de DOS MESOS d'ARREST NOCTURN CONDICIONAL fixant

el termini de suspensió d'execució de la condemna en una any, la SUSPENSÍÓ del PERMIS de CONDUIR per SIS MESOS i el pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil R. M. L. solidàriament amb la companyia Financera d'Assegurances i subsidiàriament amb la Sra. V. P. L. hauran d'indemnitzar a O. V. M. el 30% de les següents quantitats:

- 9.076,12 euros pel concepte d'ITT,
- 16.500 euros pel concepte de "pretium doloris",
- 1.500 euros pel perjudici de lleure,
- 1.500 euros pel perjudici estètic i
- 1.000 euros del valor venal de la moto.

I en el mateix percentatge a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social la quantitat de 91.608,60 euros.

En el mateix concepte de responsabilitat civil O. V. M. solidàriament amb la companyia d'assegurances Unió Aliança de Previsió hauran d'indemnitzar el 70% de les següents quantitats:

- 1.200 euros pel concepte de "pretium doloris" i la quantitat de 35,67 euros de despeses mèdiques a R. M. L..
- 2.725 euros a V. P. L. corresponents al valor venal del vehicle
- 85,98 euros al C.A.S.S.

Contra aquesta resolució es pot interposar recurs d'apel·lació per davant d'aquest Tribunal en el termini de 15 dies hàbils següents a la notificació.

Així per aquesta nostra sentència, ho manem i signem.